

Møtedato: 24. mars 2021

Saksnr.:
2021/177

Saksbeh./tlf.:
Hans Kr. Madsen, 75 51 29 00

Sted/dato:
Bodø, 13.3.2021

Styresak 37-2021/3 ResceEU – ambulanseflyprosjektet

Formål

Saken fremmes som en orientering til styret om prosjektet rescEU-ambulansefly. Flyet skal stasjoneres i Norge for transport av pasienter med alvorlig smittsomme sykdommer i Europa. Helse Nord RHF har fått ansvaret for å gjennomføre prosjektet på vegne av de fire helseregionene.

Prosjektet er et resultat av at Norge ved Helsedirektoratet har inngått avtale med EU-kommisjonen om å etablere og drifte ambulanseflyet i perioden 2021-2027.

Bakgrunn

Norge fremmet i 2020 gjennom deltakelse i det europeiske samarbeidet om sivil beredskap, søknad om å etablere en særskilt ambulanseflykapasitet for transport av pasienter med alvorlig smittsomme sykdommer i Europa. Helsedirektoratet og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) samarbeidet om å fremme Norge som vertsnasjon for ambulanseflyet, der Helsedirektoratet på vegne av Norge er avtalepart med EU. Avtalen med EU om etablering og drift av ambulanseflyet ble inngått i begynnelsen av oktober 2020.

Konseptet er fullfinansiert av EU.

Hensikten med det sivile beredskapssamarbeidet i Europa

Hensikten med EUs ordning for sivil beredskap er å legge til rette for et bredt samarbeid i Europa innen samfunnssikkerhet og beredskap. Norge har deltatt i det europeiske samarbeidet om sivil beredskap i snart 40 år. Ordningen er det viktigste grunnlaget i EU for sivil katastrofeinnsats og for annet samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid. Dette innebærer at landene stiller ressurser til rådighet for kriserammede land, både i og utenfor Europa.

Krisehåndteringsevne skjer primært gjennom å styrke den sivile ressursreserven rescEU, som er det overordnede sikkerhetsnettet, i tillegg til beredskapsreserven i den sivile beredskapspoolen.

ResceEU ambulanseflykonseptet

Ambulanseflyet som blir stasjonert i Norge, skal utstyres og bemannes slik at det kan transportere pasienter med alvorlig smittsomme sykdommer i Europa. Flyet skal kunne ta én pasient av gangen. Det skal bemannes med helsepersonell med spesial-

kompetanse, og ha særskilt medisinsk utrustning for transport av nevnte kategori pasienter.

Flyet er ifølge Norges søknad til EU planlagt å inngå som en del av den ordinære norske luftambulansesflåten når det ikke er i oppdrag for EU. Når flyet brukes til ordinær ambulansetransport i Norge er det norske myndigheter som skal betale for bruken.

Prosjektet

Helse Nord RHF har på vegne av de fire regionale helseforetakene ansvaret for gjennomføringen av prosjektet. Prosjektet består av fire delprosjekter. Delprosjekt 1 omhandler anskaffelsen og idriftsettelsen av flyet. Delprosjekt 2 omhandler anskaffelse av nødvendig medisinsk utrustning, herunder «smittekuvøse». Delprosjekt 3 utreder tiltak for nasjonal koordinering og styring av helsepersonellet. Det fjerde delprosjektet omfatter Helsedirektoratets myndighetsoppfølging av avtalen og dialogen med EU.

Helsepersonellet skal inngå i en turnusordning, og hvert team (syv team i alt) vil være bemannet med en lege, en sykepleier og en paramedic/sikkerhetsansvarlig.

Det medisinske personellet skal rekrutteres fra alle de fire helseregionene, og vakthavende team skal i løpet av 24 timer kunne rykke ut med flyet på oppdrag for EU. Det er Emergency Response Coordination Centre (ERCC) i EU som kaller ut og koordinerer flyet når det skal ut på oppdrag i Europa.

Medbestemmelse

Konserntillitsvalgte i de regionale helseforetakene er representert i prosjektets styringsgruppe.

Adm. direktørs vurdering

Norge er i tillegg til beredskapssamarbeidet med EU, delaktig i et langt og godt nordisk samarbeid. I et beredskapsspor er dialogen om tiltak og ordninger mellom de nordiske landene viktig. Også når det gjelder samhandling med EU.

Helsedirektoratet har samarbeidet med DSB om å posisjonere Norge inn i rescEU-ordningen, og den avtalen mellom norske helsemyndigheter ved Helsedirektoratet og EU er et bevis på hvor viktig samarbeid på tvers av myndighets- og landegrenser kan være når det gjelder det å etablere spissede beredskapskapasiteter. Den pågående pandemien viser hvor nødvendig samarbeid på tvers av myndighets- og landegrensene er når en alvorlig krisesituasjon treffer mange land samtidig